

VOORSTEL AAN HET COLLEGE VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: Pilot Housing First

Zaaknummer: 146294-2024

Datum: 11 december 2024

Inleiding

Het Nationaal Actieplan Dakloosheid stelt de ambitie om dakloosheid in Nederland fors en structureel terug te dringen, waarmee aangesloten wordt bij de Verklaring van Lissabon om dakloosheid in 2030 te beëindigen. Het Nationaal Actieplan Dakloosheid was een van de uitgangspunten in de door uw college vastgestelde Beleidsvisie Meedoen en Wonen 2022 – 2026, waarin onder andere is bepaald dat we waar wenselijk en mogelijk lokaal maatwerk ontwikkelen voor (overlastgevende) zorgwekkende zorgmijders. Onlangs is verder onderzoek gedaan naar woonoplossingen voor deze doelgroepen in Noord- en Midden-Limburg.

Er doet zich nu een situatie voor waarin een persoon (hierna: betrokkene) regelmatig vervalt in agressief en overlastgevend gedrag. Na recente feiten heeft Wonen Zuid via een kort geding getracht een ontruimingsvonnis te verkrijgen, om zodoende de veiligheid in de buurt te kunnen waarborgen. De rechter heeft daarop aangedrongen op een creatievere en passendere oplossing. Het is onverantwoord om betrokkene zonder adequate hulp op straat te zetten. Er zijn echter geen alternatieven voorhanden. Er wordt daarom voorgesteld om, in lijn met het vigerend beleid en de resultaten uit het onderzoek naar woonoplossingen voor bijzondere doelgroepen, een pilot 'Housing First' c.q. 'Eerst een Thuis' op te starten. Hiermee kan de gemeente Roermond experimenteren met een mogelijke oplossing voor een relatief kleine maar complexe en overlastgevende doelgroep, terwijl tegelijkertijd aan betrokkene de gewenste ondersteuning wordt geboden.

Voorstel

Aan het college wordt voorgesteld:

1. kennis te nemen van de rapportage 'Woonoplossingen voor bijzondere doelgroepen' (bijlage 5);
2. een pilot Housing First te starten naar aanleiding van de rapportage 'Woonoplossingen voor bijzondere doelgroepen';
3. een opdracht van € 33.488,75 aan Leger des Heils te verstrekken voor de ondersteuning aan betrokkene in kwestie, in het kader van een pilot Housing First in Roermond, middels bijgevoegde opdrachtbevestiging (bijlage 2);
4. op grond van artikel 5.1 lid 1 sub d van de Wet open overheid (WOO) bijlagen 1 en 2 niet openbaar te maken.

Argumenten

1.1 / 2.1 Housing First biedt de intensieve en flexibele zorg die nodig is

Binnen de gemeente Roermond is partner Vijf gecontracteerd om kortdurende en waar nodig intensieve begeleiding te bieden aan inwoners die dat nodig hebben. In sommige gevallen is de ondersteuning die Vijf kan bieden echter onvoldoende en is een ver(der)gaande vorm van maatwerk nodig. Om de situatie in de hand te kunnen houden is in die situaties nabijheid en ongeplande zorg nodig. Er moet op- en afgeschaald kunnen worden, ook als reactie op crisissituaties. Housing First maakt het mogelijk dat kwetsbare inwoners die met dakloosheid worden geconfronteerd vanuit een stabiele situatie aan hun herstel kunnen werken in een eigen woning die fungeert als basis van veiligheid en privacy, om van daaruit eventueel behandeling, schuldhulp en een zinvolle dagbesteding op te pakken. Een verdere uitleg van het concept Housing First is bijgevoegd (bijlage 3). Verdere informatie over de casus in kwestie kan gevonden worden in de aanvraag en de concept-opdrachtbevestiging (bijlagen 1 en 2).

1.2 / 2.2 Het voorstel past binnen het vigerend beleid

Het geldende Nationaal Actieplan Dakloosheid stelt de ambitie om dakloosheid in Nederland fors en structureel terug te dringen, waarmee aangesloten wordt bij de Verklaring van Lissabon om dakloosheid in 2030 te beëindigen. Housing First past binnen de afspraken uit het Nationaal Actieplan Dakloosheid, waaronder de doelstelling om dakloze mensen niet buiten te laten slapen door gebrek aan toegankelijke, veilige en passende opvang. In het verlengde daarvan past Housing First ook binnen de door uw college vastgestelde Beleidsvisie Meedoen en Wonen 2022 – 2026, waarin onder andere is bepaald dat we waar wenselijk en mogelijk lokaal maatwerk ontwikkelen voor (overlastgevende) zorgwekkende zorgmijders. Ten slotte sluit een pilot Housing First ook aan bij de visie 'Thuis in Roermond. Wonen, welzijn en zorg', die ter vaststelling wordt voorgelegd aan de gemeenteraad van Roermond.

1.3 / 2.3 Het voorstel biedt de mogelijkheid om te experimenteren

Er is onlangs in de regio onderzoek gedaan naar woonoplossingen voor bijzondere doelgroepen (bijlage 5). Het onderzoek bevestigt het tekort aan woonconcepten die geschikt zijn voor bijzondere doelgroepen, waaronder betrokkene in de voorliggende zaak ook geschaard kan worden. Housing First blijkt in andere gemeenten een goede oplossing te zijn. Er ligt nu een kans om te bezien of Housing First ook in Roermond een oplossing kan zijn.

3.1 Betrokkene komt in aanmerking voor deelname aan de pilot

Voor betrokkene is begeleiding vanuit VIJF niet voldoende gebleken. Er is behoefte aan een maatwerktraject dat op dit moment ontbreekt in het huidige aanbod. Om de situatie in de hand te kunnen houden is nabijheid en ongeplande zorg nodig. Er moet op- en afgeschaald kunnen worden, ook als reactie op crisissituaties. Verdere informatie over de casus in kwestie kan gevonden worden in de aanvraag en de concept-opdrachtbevestiging (bijlagen 1 en 2).

3.2 Er is aandacht voor de het voorkomen van overlast in de nieuwe buurt

Naast de intensievere zorg die met Housing First geleverd kan worden gaat het Leger des Heils ook in gesprek met de wijkagent om afspraken te maken over het oppakken van overlastmeldingen. Bij eventuele calamiteiten kunnen de samenwerkende partners snel schakelen en extra maatregelen nemen.

3.3 Huisvesting van betrokkene middels Housing First is een tijdelijke oplossing

Betrokkene wordt onder de noemer Housing First met intensieve begeleiding door het Leger des Heils gehuisvest op zijn nieuwe adres. Het pand in kwestie zal over ongeveer een jaar gesloopt worden. In de tussentijd kan dan gezocht worden naar alternatieve oplossingen. Dat zal waarschijnlijk het DOMUS in

Venlo worden, of wellicht een van de andere mogelijkheden die worden genoemd in het onderzoek naar bijzondere woonoplossingen. Deze opzet onderschrijft de uitgangspunten van Housing First, dat niet zal worden ingezet als permanente oplossing maar juist als een opstap naar een structurelere woonoplossing en een zo zelfstandig mogelijk bestaan.

4.1 Er worden persoonsgegevens genoemd in bijlagen 1 en 2

De adressen en andere informatie die worden genoemd in bijlagen 1 en 2 maken het mogelijk om de casus te herleiden naar betrokkene. Bijlage 1 en 2 bij dit voorstel worden aangemerkt als niet openbaar op grond van artikel 5.1, tweede lid aanhef en onder i Wet open overheid (uitzonderingsgrond 'goed functioneren van de gemeente').

Kanttekeningen en risico's

1.1 Er blijft vooralsnog een tekort aan passende woonoplossingen voor bijzondere doelgroepen

Het is de bedoeling betrokkene zo kort mogelijk op zijn nieuwe adres te laten verblijven, en daarna te huisvesten bij een andere woningcorporatie, eventueel in een andere regio. Het DOMUS wordt beschouwd als de meest geschikte plek om op dit moment naar uit te stromen, maar het is de vraag of het DOMUS als permanente oplossing geschikt is. In principe horen bewoners van het DOMUS ook door te stromen naar een woonplek waar zij zo zelfstandig mogelijk kunnen wonen. Het onderzoek naar de huisvesting van bijzondere doelgroepen bevestigt echter ook het gebrek aan dergelijke plekken in de regio. Het is op het moment van schrijven niet duidelijk op welke termijn hierin veranderingen kunnen worden aangebracht.

1.2 Housing First wordt niet specifiek genoemd in het onderzoek naar woonoplossingen voor bijzondere doelgroepen

In de rapportage van het onderzoek naar bijzondere doelgroepen wordt Housing First niet specifiek genoemd als oplossing. De lijst van oplossingen in de rapportage is echter niet uitputtend. Het onderzoek richtte zich vooral op oplossingen die ontbreken in de regio. De mogelijkheid om Housing First toe te passen sluit evengoed aan bij de doelgroepen waarop het onderzoek zich richtte en is in lijn met de uitgangspunten die gelden voor de doelgroep.

Historisch overzicht

- Collegebesluit Regionale samenwerking voor inwoners met complexe problematiek d.d. 2 november 2021;
- Raadsbesluit Regionale samenwerking voor inwoners met complexe problematiek d.d. 16 december 2021;
- Raadsbesluit Regiovisie Meedoen en Wonen 2022 – 2026 d.d. 22 september 2022;
- Collegebesluit Onderzoek woonoplossingen voor bijzondere doelgroepen in Noord- en Midden-Limburg d.d. 19 december 2023.

Financiële gevolgen

De kosten voor de pilot Housing First bedragen € 33.488,75 voor de periode van 16 december 2024 t/m 16 december 2025. Een kostprijsberekening is bijgevoegd (bijlage 4). Deze kosten kunnen gedekt worden uit kostenplaats 62486 (Complexe problematiek regionale samenwerking). Deze kostenplaats biedt hier voldoende ruimte voor.

Communicatie en participatie

Na besluitvorming zal het Leger des Heils hiervan op de hoogte worden gebracht middels de getekende opdrachtbevestiging. Het Leger des Heils betreft vervolgens de andere partners bij de uitvoering.

Uitvoering en evaluatie

Het Leger des Heils zal de pilot Housing First uitvoeren, in afstemming met Wonen Zuid en eventueel andere partners, zoals de politie. Er vindt reeds regelmatig overleg plaats tussen de regiogemeenten en het Leger des Heils. De voortgang van de pilot Housing First in Roermond zal daarin worden meegenomen. Er worden twee evaluatiemomenten met de keten gepland. De eerste na drie maanden en de tweede na zes maanden. Als bij het tweede evaluatiemoment blijkt dat het traject naar wens verloopt wordt op zoek gegaan naar een andere woning bij een andere woningcorporatie, mogelijk ook in een andere regio.

Bijlagen

- Aanvraag pilot Housing First Roermond;
- Conceptopdracht pilot Housing First Roermond;
- Omschrijving Eerst een Thuis (Housing First);
- Kostprijsberekening Housing First;
- Rapportage woonoplossingen voor bijzondere doelgroepen.

Advies bedrijfsvoering (Communicatie, Financiën, HR, I&S, Juridisch)

Vanuit bedrijfsvoering (inkoop, juridisch, financieel) kan worden ingestemd met dit voorstel. Eerdere input is verwerkt in dit voorstel.